

Nicole Fontaineová: svůj život zasvětila politické a pedagogické činnosti (1942–2018)

Druhá žena ve funkci předsedy Evropského parlamentu byla přesvědčivou političkou a oddanou bojovnicí za Evropu, která dohlížela na přijetí eura. Nicole Fontaineová, která byla předsedkyní v letech 1999–2002, se věnovala reformě metod práce Evropského parlamentu, aby tato instituce byla blíže potřebám evropským občanům.

Ve svém prvním projevu na zasedání Evropské rady ve finském Tampere v říjnu 1999 zdůraznila, že je důležité brát v potaz každodenní obavy lidí. Vyslovila se pro „ambiciózní přístup, jehož cílem je poskytnout Unii chartu základních práv“. V prosinci 2000 podepsala jménem Evropského parlamentu Listinu základních práv.

Fontaineová se vedle politické zabývala také pedagogickou činností. Byla profesorkou na ESCP Europe, nejstarší světové podnikatelské škole, a působila v pozici „katedra Jean Monnet“ na Univerzitě Sophia Antipolis v Nice.

Dětství a mládí

Nicole Fontaineová se narodila 16. ledna 1942 v Grainville-Y-mauville, v Normandii. Je dcerou lékaře, její prarodiče učili na základní škole. Vystudovala právo a stala se členem advokátní komory departementu Hauts-de-Seine. I nadále však pro ni byla důležitá oblast vzdělávání.

Během studentských a dělnických nepokojů v roce 1968 bydlela v pařížské Latinské čtvrti. Právě dokončila studia na pařížském Institutu politických studií (*Institut d' Etudes Politiques de Paris*) a čekala své první dítě. Označila se za „spíše pozorovatele událostí než jejich účastníka“ a později se k protestům z května 1968 vyjádřila v tom smyslu, že urychlily změny ve francouzské společnosti, které byly nevyhnutelné.

Fontaineová zahájila svou kariéru na francouzském sekretariátu pro katolické školství (*Secrétariat général de l'Enseignement catholique*), kde měla na starosti vztahy mezi soukromým sektorem vzdělávání a orgány veřejné moci. Sahrála poté zásadní úlohu v legislativních a statutárních změnách, které formovaly právní rámec v této oblasti. V letech 1975–1981 byla členkou francouzské nejvyšší rady pro státní vzdělávání (*Conseil supérieur de l'éducation nationale*) a v letech 1980–1984 členkou hospodářské a sociální rady (*Conseil économique et social*). Fontaineová na své schopnosti upozornila při celonárodních diskusích o soukromém vzdělávání a v červnu 1984 byla zvolena do Evropského parlamentu.

Politická kariéra

Od samého počátku své parlamentní kariéry byla cílem úsilí Nicole Fontaineové Evropa občanů. Zaměřila se na projekty týkající se vzdělávání mládeže a vzájemného uznávání akademických kvalifikací, jakož i práv žen a rovnosti žen a mužů.

Dvakrát byla ve funkci místopředsedkyně, v letech 1989 až 1994 a v letech 1994 až 1999. Zprostředkovala dohody mezi Evropským parlamentem a členskými státy o klíčových právních předpisech, včetně dvou programů EU týkajících se mládeže (Socrates a Mládež pro Evropu). Obrovského uznání se dostalo jejím diplomatickým schopnostem. V roce 1999 ji časopis „The Economist“ popsal jako „člověka vždy hledajícího konsensus, budujícího spojenectví, usilujícího o smír... který se uměl velmi dobře pohybovat v byzantských chodbách Evropy, získávat podporu napříč politickým spektrem a s neutuchávajícím úsměvem hledat kompromis“.

20. července 1999 byla Nicole Fontaineová zvolena předsedkyní Evropského parlamentu. První zkouškou v této funkci bylo jmenování nové Komise pod vedením Romana Prodiho po pádu Sante-rovy Komise v březnu 1999. S novou Komisí i s členskými státy v Radě ministrů měla velmi dobré vztahy.

Fontaineová se neúnavně zasazovala o dialog a mír. Jedním z jejích nejznámějších úspěchů bylo, že se na její popud v roce 2000 ve Štrasburku setkali a podali si ruce předsedové izraelského a palestinského parlamentu. V dubnu 2001 vyzvala velitele Ahmada Šáha Masúda, afghánského viceprezidenta, aby navštívil Štrasburk a vyjádřil se k situaci ve své zemi. Obzvláště jí přitom ležela na srdci tíživá situace afghánských žen. Následující měsíc pozvala tři ženy, které tajně uprchly z Kábulu, aby na půdě Evropského parlamentu podaly své svědectví. Setkání popsala jako jeden z „nejemotivnějších momentů“ svého předsednictví.

V roce 2002 Fontaineová opustila Evropský parlament a stala se francouzskou ministryní průmyslu ve vládě Jeana-Pierra Raffarina. V letech 2004 až 2005 vedla nadaci Scelles Foundation, která bojuje proti sexuálnímu vykořisťování. V roce 2004 byla znovu zvolena do Evropského parlamentu. Nicole Fontaineová byla přidruženou profesorkou institutu ESCP Europe a napsala řadu knih o činnosti Evropského parlamentu.

V posledních letech svého života byla paní Fontaineová jednou z hlavních postav diskuse o možnostech, jak zlepšit Evropskou unii. Krátce před referendem ve Spojeném království o setrvání této země v EU v červnu 2016 byla zveřejněna kniha *Brexit, Une Chance? Repenser l'Europe* (Je brexit příležitost? Přehodnotme koncepci Evropy), kterou napsala společně s francouzským novinářem Françoisem Poulet-Mathisem a která nabízí objektivní pohled na to, proč je veřejnost nespokojena s EU. Jako přesvědčený zastánce Evropy Nicole Fontaineová zhodnotila, jak z dané situace udělat příležitost, náležitě zareagovat na potřeby občanů a Evropskou unii posílit.

Nicole Fontaineová zemřela 17. května 2018 ve věku 76 let. Za její oddanost evropským ideálům jí bylo během jejího života uděleno mnoho ocenění, např. medaile Roberta Schumana a titul *Commandeur dans l'Ordre National du Mérite* (Velitel národního řádu za zásluhy).

Nicole Fontaineová zdraví afghánského politika a vrchního velitele vojsk afghánské Severní aliance Ahmada Šáha Masúda při jeho návštěvě v Evropském parlamentu ve Štrasburku v roce 2001.